

Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığı bəşəri sərvət olan "Yaşıl Vətən" in keşiyində!!!

Prezident İlham Əliyev: "...Mən dəfələrlə demişəm ki, bu gündünya miqyasında Türkiyə ilə Azərbaycan qədər bir-birinə yaxın olan ikinci ölkələr yoxdur. Əgər axtarmaq istəsəniz, tapa bil-məzsiniz, yoxdur. Bu birlək, həmrəylik, qardaşlıq sözə deyil, əməldədir. Mən hər zaman deyirdim ki, ölkələr arasındaki münasibətlər əməldə olmalıdır. Çünkü yaxşı günlərdə hər kəs yaxşı sözlər deyə bilər, yaxşı çıxışlar edə bilər. Amma ağır gündə sən gəl yanında dur. Necə ki, Türkiyə İkinci Qarabağ savaşında bizim yanımızda durdu. Mən tam əminəm ki, Türkiyə amili olmasayı, ermənipərəst qüvvələr, ölkələr, ermənilərin hamiləri burunlarını soxacaqdılar və bizə böyük problemlər yaradacaqdılar. Bizim həmrəyliyimiz və bir-birimizə etdiyimiz yardımımız təbiidir. Çünkü Türkiyə bizim üçün doğma ölkə, doğma vətəndir və sizin üçün də Azərbaycan doğma vətəndir. Əziz Qardaşımıla imzaladığım Şuşa Bəyannaməsi bunun zirvəsidir. Yəni bizim əlaqələrimiz müttəfiqlik səviyyəsinə qalxdı. Ona görə bu yanqlardan xəbər tutan kimi biz dərhal hərəkətə keçdi, heyətlər göndərdik, maşınlar göndərdik. Hörmətli Cümhurbaşkanı ilə bir neçə dəfə telefonla danışdım və qısa zaman içorisində biz həm əlavə heyət, həm də maşınlar göndərdik. Bizim cəmi bir amfibiya təyyarəmiz var, təssüs ki, o da təmirdə idi. Təlimat verdim ki, təmir çox sürətlə yekunlaşın ki, biz onu göndərə bilək. Təmir plan üzrə hələ iki ay davam etməli idi. Amma biz onu bir həftəyə saz vəziyyətə gətirdik və oraya göndərdik. Türkiyə 93 yanğınsöndürən maşın, 700-dən çox yanğınsöndürən yola saldıq. Onlara hər hansı bir xüsusi təlimat vermək lazımdır. Çünkü onlar özləri bu faciəni öz faciəsi kimi qəbul etdilər və qardaş kimi orada çalışıdlar."

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, Fövqələdə Hallar Nazırliyinə (FHN) məxsus "BE-200CS" amfibiya tipli təyyarənin 10 nəfərlik heyətə Türkiyənin Muğla bölgəsində tügen edən meşə yanqlarının söndürülməsinə qatılmaq üçün yenidən qardaş yardımına yetişməsi qardaş ölkə ictimaiyyəti tərəfindən böyük hərarətlə qarşılıqdır. Artıq Azərbaycanın "BE-200CS"

amfibiya təyyarəsi yenidən mavi səmaları yara-yara böyük əzmlə "Yaşıl Vətən" in keşiyinə qalxıb. Haqqında bəhs etdiyimiz, hər zaman insan qayğısına və vətəndaş diqqətinə ehtiyacı olan "Yaşıl Vətən" qardaş Türkiyənin coğrafiyasına xüsusi əzəmət gətirdiyi kimi, bərəkət və gözəllik rəmzidir. Əhalinin bu nadir təbiəti sevməsinin əsas səbəbi isə Vətənə bağlılıqdır. Bu birləti sevmək, ona bağlı olmaq

və qorumaq türk xalqlarının çox qədimlərdən genetik xüsusiyyəti-nə çevrilən vərdiştir. Təessüf ki, son illər bütün dünyada olduğu kimi, Türkiyədə də meşə yanqlarına tez-tez rast gəlinir və bu, təbiətə, iqtisadiyyata, insanların rahatlığına böyük zərbə vurur.

Türkiyədə meşə yanqlarının statistikası

"Anadolu" Agentliyinin məlumatına görə, Türkiyədə 1937-ci il-dən 2020-ci ilədək ümumilikdə 114 min 941 meşə yanğını təsbit edilib. Bu sayı 26 min 311-i 2011-2020-ci illərin payına düşür. Ölkədə orta hesabla hər ilə 2 min 631 meşə yanğını baş verir.

Bundan başqa, 2016-ci ildə 9 min 156, 2017-ci ildə 11 min 993, 2018-ci ildə 5 min 644 və 2019-cu ildə isə 11 min 332 hektar meşəlik ərazisi yanıb.

Ölkədə baş verən meşə yanqlarının mütləq əksəriyyəti insan faktoru ilə əlaqələndirilir. Bura səhələnkarlıq, məsuliyyətsizlik və qəsd amilləri daxildir. Bu amillərin hər hansı birindən asılı olmasına baxmayaraq, meşə yanqlarının baş verəsi təəssüfləndirici və ürəkdağlayandır. Qəsd məsələsinə gəldikdə isə, bu hal beynəlxalq səviyyəli cinayətdir. Çünkü "Yaşıl Vətən" in əsasını təşkil edən meşələr yalnız yerləşdiyi ölkənin deyil, ümumdünya sərvətidir. Planetimizin "ağ ciyərləri" sayılan meşələri qorumaq ümumi işdir. Bəli, Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığı böyük əzmlə bəşəri sərvət olan "Yaşıl Vətən" in keşiyindədir. Bu birləti və həmrəylik yalnız iki qardaş ölkənin maraqları deyil, bütün dünya üçün faydalıdır.

Cari il iyunun 21-də Marmaris bölgəsində təsbit edilən meşə yanğını törətməkdə şübhəli bilinən şəxsin saxlanılması, cinayətkarın törətdiyi əməli etiraf etməsi, bundan başqa, hadisə yerində iki benzin bidonunun tapılması kimi faktlar deməyə əsas verir ki, qardaş Türkiyə üz-üzə qaldığı düşmənleri ilə mübarizədə qanun pozan heç kəsə və heç nəyə güzəşt etməmək də tam haqlıdır.

Türkiyədə meşə yanqlarına qarşı tədbirlər

Qədim dəyərlərə və böyük dövlətçilik təcrübəsinə malik olan Türkiyənin ən böyük üstünlüklerindən biri də budur ki, təhlükərin proqnozlaşdırılması və qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi müümən ənənə kimi milli sərvətə çevrilib. 2021-ci ildə baş verən genişmiqyaslı meşə yanqları Türkiyə dövlətinin qarşılılığı ən ağır təbii fəlakətlər arasında sıralanmaqdadır. Hökumət qlobal istiləşmə ilə birbaşa bağlı olan bu prosesi nəzarətdə saxlamaq, növbəti yanqların qarşısını almaq üçün tədbirlərə başlandı. Bunun nəticəsidir ki, ötən aylarda yanğınsöndürmə işləri üçün təyyarə və vertolyotlar daxil olmaqla aviasiya vasitələri və digər texnika ilə arsenal sürətlə genişləndirildi. Marmarisdə baş verən meşə yanqlarının qısa müddətdə nəzarətə götürülməsinin, alovların tügən halına keçməməsinin əsas səbəbi budur ki, 41 avia-

siya vasitəsi dərhal yanğınlara qarşı mübarizəyə cəlb edildi. Beləlik-lə, Türkiyədə meşə yanqlarına qarşı mübarizə yolları bunlardır:

- riskləri azaltmaq üçün əhali arasında davamlı maarifləndirmə;
- yanmış ərazilərin sürətli bərpası;
- qanunla tənzimlənən cəzalar və s.

Bu yerdə mühüm bir statistik göstəricicini təqdim etməyə ehtiyac var. 2019-cu ilin göstəricilərinə görə, Türkiyədə ümumilikdə 22 milyon 621 min 935 hektar meşə sahəsi mövcuddur. Bu sahə Türkiyənin torpaq ərazisinin təxminən üçdəbirini təşkil edir. 2003-

2019-cu illərdə ölkə ərazisinin 5 milyon 300 min hektarında meşəsalma işləri görülüb və ümumilikdə 4 milyard 300 milyon ting əkilib. Cümhuriyyətin quruluşunun yüzüncü ildönümünə, 2023-cü ilə qədər bu sayı 7 milyarda çatdırılması hədəflənir.

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan 2021-ci ilin yayında qardaş ölkədə tügən edən meşə yanqlarının söndürülməsində fəal iştirak etmişdi. Azərbaycandan ümumilikdə 700-dən çox şəxsi heyət, 93 yanğınsöndürmə texnikası, 1 helikopter və 1 amfibiya tipli təyyarə göndərilmişdi. FHN-in Türkiyədəki qüvvələrinin koordinasiyalı idarə edilməsi məqsədilə Fövqəladə Hallar Nazırliyinin rəhbər işçilərindən ibarət heyət qardaş ölkədə yanğınsöndürmə briqadalarımızla birləşdə çalışmışdır. Azərbaycan yanğınsöndürənləri öz Vətənlərinə, öz evlərinə hansı qayğı ilə ya-

naşırlarsa, eyni mehəbbətlə də Türkiyə meşələrinin xilası naminə böyük cəsarət göstərmişdir.

Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi, "Onlara (yanğınsöndürənlərə) hər hansı bir xüsusi təlimat vermək lazımdır. Çünkü onlar özləri bu faciəni öz faciəsi kimi qəbul etdilər və qardaş kimi orada çalışıdlar". Bəli, Azərbaycan yanğınsöndürənlərinin ümumi işi, fərdi şücaətləri, yanın evlərdən xilas edilən türk bayrağı, yerli əhali ilə davranış, hər bir ağacın xilası namına göstərilən qəhrəmanlıq və s. kimi nadir və həssas hərəkətlərin hamısı Türkiyənin qəlbində canlı həyat həkayəsinə çevrildi.

"Yaşıl Vətən" i alovlardan qoruyan ığidlərimizin fədakarlığı qardaşlıq tariximizə yeni bir səhifəni qızıl hərflərlə yazdı. Tərəddüdsüz ifadə edə bilərik ki, mövəsümi meşə yanqlarları 2022-ci ildə Türkiyədə böyük təlatüm yaratmadı. Çünkü hər kəs əmin idi ki, gərək olarsa Azərbaycan yenidən qardaş yardımına geləcək.

Nəzərə almaq lazımdır ki, ötən il Türkiyədə meşə yanqlarının tügən etdiyi dövrde Azərbaycan da meşə yanqlarları riski ilə üz-üzə idi. Bütün burlara baxmayaraq, Azərbaycan ən təcrübəli yanğınsöndürənlərini, ağır texnika və arsenaldakı yeganə "BE-200CS" amfibiya təyyarəsini tərəddüdsüz Türkiyəyə göndərdi.

...Cari il iyunun 23-də Azərbaycanın "BE-200CS" amfibiya təyyarəsinin yenidən Türkiyə səmalarında görünməsi qardaş ölkədə böyük hərarətlə qarşılıqda. Qardaşlığımız və dostluğumuz əbədi olsun, ey şanlı Azərbaycan və Türkiyə!!!

də xüsusi reportajlar yayağa başladılar. Kadrarda "BE-200CS" təyyarəsinin enişini, eləcə də Azərbaycan yanğınsöndürənlərin ötən il Türkiyədəki meşə yanqlarının söndürülməsində göstərdikləri şücaəti əks etdirən kadrar nümayiş olunmağa başladı.

"Azərbaycan Prezident Əliyevin təlimati ilə yenə qardaş yardımına gəldi!" sərlövhəsi ilə təqdim olunan xəbərlərdə məlumat verildi ki, "BE-200CS" amfibiya tipli təyyarə suyun üzərində durmadan 18-20 saniyəyə 12 ton sugötürmə qabiliyyətinə malikdir. Türkiyə əhalisinə görə, Azərbaycandan gələn "BE-200CS" amfibiya tipli təyyarə prosesə cəlb olunan aviasiya vəsətləri arasında ən güclüdür. Çünkü bu təyyarə məhz Azərbaycandan gəlib!

İyunun 24-də Türkiyə Prezidenti Recep Tayyib Erdoğan FHN-in amfibiya təyyarəsinin həyət üzvləri ilə görüşüb, səmimi sözlərlə təşəkkürünü bildirib.

Əminik və qəlbimizdə sənməz inam var ki, Türkiyə bundan sonra hez zəman 2021-ci ildə tügən edən meşə yanqlarını kimi ağır təbii fəlakətlərlə üz-üzə qalmayaçaq. Ötən il Azərbaycanın göstərdiyi yardım başda Prezident Recep Tayyib Erdoğan olmaqla Türkiyənin bütün təbəqələri tərəfindən böyük rəğbətlə qarşılıqda və əbədi qardaşlığımızın sarsılmaz yolunda yürüdü.

Qardaşlığımız və dostluğumuz əbədi olsun, ey şanlı Azərbaycan və Türkiyə!!!